

Er is weinig veranderd sinds tien jaar geleden een project begon om de virussen in vaste planten eens goed in kaart te brengen. De virusproblematiek is in het vastesplantenvak nog altijd actueel.

Tabaksratelvirus in Hosta.

Virus blijft actueel

Tekst: Henk van den Berg Teelt- en Bedrijfsadvies/Delphy
Fotografie: PPO

Het driejarige onderzoek heeft ons veel geleerd over de manier waarop de virussen zich in de vaste planten gedragen en over hoe aantastingen te voorkomen zijn. Probleem is echter dat te veel telers het boek dat toen is uitgebracht niet kennen, of niet hebben doorgenomen. Toch biedt het doornemen van alleen het eerste deel van het boek al voldoende inzicht om 80% van de virusaantastingen te voorkomen.

ONKRUID

Het belangrijkste virus in de vaste planten, het Tabaksratelvirus (TRV),

wordt niet door luizen overgebracht, maar door vrijlevende aaltjes, met name de Trichodorus- en de Paratrichodorus-aaltjes. Een belangrijk gegeven dat uit het onderzoek naar voren kwam, is dat er erg veel TRV voorkomt in onkruiden. Als duidelijk is dat er aaltjes nodig zijn om het virus over te dragen en dat er virus nodig is om de planten ziek te maken, dan is alleen al het planten van virusvrij materiaal voldoende om het virus buiten de deur te houden, zelfs als er aaltjes in de grond aanwezig zijn. Als er echter onkruid op het perceel groeit, is het virus aanwezig en kunnen de aaltjes dit ook naar virusvrije partijen overbrengen. Als er geen virus-overdragende aaltjes zijn, dan wordt het virus niet van het onkruid naar de plant overgebracht. In feite heb je dus altijd een waardplant, een virus en een overbrenger (vector) nodig om een virusprobleem te krijgen. Sluit je een van de drie uit, dan is het probleem voor het grootste deel opgelost.

Het Hosta Virus X is lastiger. Dit wordt overgebracht door het snijden van de planten en eventueel andere mechanische handelingen met de wortels, bijvoorbeeld bij het rooien. Dit houdt in dat een schone partij alleen schoon kan blijven als extreem goed wordt opgelet dat echt elke virusplant wordt verwijderd. Een ander feitje is dat tijdens het project is gekeken of het virus zich uit als duidelijk is dat het erin zit. De conclusie is dat dit in meer dan 95% van de gevallen zo is. Bij vrijwel alle partijen waarvan bekend was dat er iets virus in zat, kon het visueel worden gevonden tijdens de groei.

BOEK IN DE KAST

Hierboven zijn zomaar een paar feitjes genoemd. Het boek staat er vol van en alleen inzage van het eerste gedeelte geeft al erg veel inzicht. Als het goed is hebben alle vastesplantentelers dit boek in de kast staan. De titel is Virusarme teelt vaste planten.